

Santi Vila: ‘L’adaptació als impactes del canvi climàtic no només és possible, sinó que és una oportunitat’

- El conseller de Territori i Sostenibilitat visita els treballs que s’estan fent a l’Albera per estudiar l’adaptació als impactes del canvi climàtic en l’agricultura, l’aigua i els boscos
- Formen part del projecte Life MEDACC "Adaptant la Mediterrània al Canvi Climàtic", un projecte de cinc anys de durada que analitza diferents paràmetres a les conques de la Muga, del Segre i del Ter
- L’Oficina Catalana del Canvi Climàtic coordina el projecte, que té com a socis el CREAM, l’Institut Pirenaico de Ecologia (IPE), del Consell Superior d’Investigacions Científiques (CSIC), i l’Institut de Recerca i Tecnologies Agroalimentàries (IRTA)

El conseller de Territori i Sostenibilitat, Santi Vila, està convençut que **‘l’adaptació als impactes del canvi climàtic no només és possible, sinó que és una oportunitat’**. Ho ha explicat aquest matí durant una visita als treballs que s’estan fent a l’Empordà per estudiar la capacitat d’adaptació de la conca de la Muga en matèria de boscos, aigua i agricultura. Uns treballs realitzats en el marc del projecte europeu Life MEDACC, que analitza l’adaptació de la Mediterrània als impactes del

canvi climàtic, centrant-se en les conques de la Muga, el Segre i el Ter. El projecte el coordina l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic, del Departament de Territori i Sostenibilitat, i hi participen com a socis el CREAM, l'Institut Pirenaic de Ecologia (IPE), del Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC), i l'Institut de Recerca i Tecnologies Agroalimentàries (IRTA).

“Tenint en compte que el canvi climàtic és ja una realitat, hem d’actuar de manera responsable, en el sentit dels països més avançats, i treballar per adequar la nostra forma de vida a la nova realitat”, ha dit Vila. En aquest sentit, Catalunya disposa de l'Estratègia Catalana d'Adaptació al Canvi Climàtic, Horitzó 2013-2020, coneguda amb el nom d'ESCACC, aprovada pel Govern de la Generalitat el novembre de 2012. La implementació d'aquesta eina és la via que garanteix la provisió de serveis de qualitat a llarg termini i permet reduir la vulnerabilitat del sistema català davant el canvi climàtic.

Tant la Generalitat, a través de l'ESCACC, com l'Estat i la Unió Europea han posat en marxa iniciatives d'adaptació. Gairebé un 30% dels diversos fons europeus de finançament tenen relació amb l'aplicació de polítiques en aquest sentit, en sectors tan diversos com l'agricultura, l'aigua, les infraestructures, la biodiversitat, l'habitatge, el turisme o la salut. És el cas del Life MEDACC "Adaptant la Mediterrània al Canvi Climàtic", un projecte de cinc anys de durada (juliol 2013-juliol 2018), pressupostat amb 2,54 MEUR, dels quals 1,27 MEUR són aportació de la Unió Europea. El projecte té com a objectiu la implantació i monitoratge de mesures d'adaptació als impactes del canvi climàtic en els àmbits de la gestió forestal, l'aigua i l'agricultura. A la conca de la Muga, estudia com fer front a l'augment de la temperatura i la reducció dels cabals, efectes que ja s'estan produint.

Precisament Vila ha volgut destacar que **“entre les mesures més importants del projecte hi ha les relatives a l'eficiència, en un context d'escassetat hídrica, i generar un estalvi objectiu d'aigua en sintonia amb les circumstàncies que ens toquen viure”**. També s'ha mostrat esperançat de cara a la cimera del Clima que comença la setmana vinent a París i als acords que hi puguin sorgir en matèria de mitigació, dient que **“és evident que s'ha d'afavorir el camp de les renovables i l'ús d'energies fòssils més netes, com el gas natural”**.

Primeres aportacions del Life MEDACC a la conca de La Muga

Tot i que encara no ha arribat a la meitat de la seva execució, ja comencen a aflorar les primeres conclusions, que hauran de ser revisades i comprovades abans de finalitzar-lo.

- En el sector de l'**agricultura**, s'han constatat estalvis de fins el 10% en l'ús d'aigua en diferents assajos d'eficiència. També s'ha fet evident la

importància de frenar l'abandonament dels camps de conreu, ja que la capacitat d'emmagatzematge de carboni de determinats cultius és superior a la de les masses arbòries secundàries que apareixen quan es deixen d'explotar. A més, es veu necessari desenvolupar estratègies basades en l'estalvi en l'ús de l'aigua, el conreu de noves varietats, o la millora de la poda.

- Pel que fa als usos de l'**aigua**, s'ha vist que cal implementar un pla específic de gestió de l'aigua del sector agrícola litoral, de forma integrada amb la preservació ambiental. A més, les estratègies d'adaptació als impactes del canvi climàtic en la seva gestió a la conca de la Muga passen necessàriament per la participació dels usuaris i actors del territori. D'altres punts a tenir en compte són la necessitat de contenir la falca salina, de millorar la recàrrega del riu Manol o la recomanació d'establir mecanismes de retenció d'aigües salobreses en cursos d'aigua de comportament estuari.
- En matèria de **bosc**s, la manca progressiva de disponibilitat d'aigua i el risc creixent de grans incendis representen la principal amenaça en un context de manca de gestió i d'abandonament rural. S'ha constatat que la gestió forestal pot fer més resistent el bosc a l'eixut. S'està treballant en diferents models per comprovar quins són més eficients en l'ús de l'aigua i en la prevenció d'incendis, i quins preserven millor el sòl, la seva qualitat i els nutrients.

Altres actuacions de l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic en matèria d'adaptació al canvi climàtic

En línia amb l'ESCACC, l'Oficina Catalana del Canvi Climàtic (OCCC) està desenvolupant diferents actuacions:

- **Projecte Life ADMICLIM.** Suposa implantar mesures de mitigació i adaptació al delta de l'Ebre. Està liderat per l'IRTA des de Sant Carles de la Ràpita i l'OCCC n'és sòcia beneficiària. Té una durada de 4 anys (juny 2014-juny 2018).
- **Plans Locals d'Adaptació al Canvi Climàtic (PLACC):** L'OCCC ha resolt dues ordres de subvenció perquè els ens locals redactin plans d'adaptació als impactes del canvi climàtic. En paral·lel, s'ha estat treballant amb la Diputació de Barcelona i l'Àrea Metropolitana de Barcelona en l'elaboració d'una guia que ajudi a la redacció d'aquests plans.
- **Observatori Pirinenc del Canvi Climàtic (OPCC):** S'està preparant un nou projecte per al període 2016-2019 en el que hi intervindran socis líder dels eixos aigua, biodiversitat, boscos i clima. Catalunya, a través de l'OCCC, és territori actiu en la consolidació de l'OPCC.
- **Proposta de projecte Life per a convocatòria 2015:** Versa sobre l'adaptació socioeconòmica dels sectors turístic, pesquer i agrícola a Catalunya. Està encapçalada per la Diputació de Barcelona, amb l'OCCC com a potencial soci col·laborador.

- **Prevenió incendis forestals:** Està previst crear un programa d'adaptació en prevenció d'incendis forestals que permeti l'execució de mesures de gestió forestal que redueixin el risc. En redacció hi ha una proposta d'actuació al massís de les Gavarres, conjuntament amb el Consorci de les Gavarres.
- **Pagament per serveis ambientals:** S'està valorant la tipologia de serveis ambientals que ofereixen els boscos i els mecanismes de finançament que caldria per assegurar i millorar-los: de provisió, de regulació i culturals. Està basat en treballs tan significatius com el CANVIBOSC (vulnerabilitat dels boscos catalans als impactes del canvi climàtic) del CREAM.
- **Indicador Global d'Adaptació:** Metodologia que permet, a partir de 29 indicadors, quantificar el grau d'adaptació als impactes del canvi climàtic a Catalunya. S'ha fet en col·laboració amb Ivàlua i ha estat escollit com un dels bons exemples d'innovació del Departament.
- **Ocells i canvi climàtic:** S'està acabant de redactar un treball sobre la influència del canvi climàtic en les poblacions d'ocells i l'establiment d'un indicador d'adaptació a partir de la connectivitat entre zones de distribució de les poblacions. En col·laboració amb l'Institut Català d'Ornitologia (ICO).
- **Llei de canvi climàtic:** El Govern ha enllestit els treballs de redacció i tramitació de l'Avantprojecte de Llei de Canvi Climàtic. Aquest avantprojecte estableix no només objectius de reducció d'emissions, sinó també la necessitat d'incloure l'adaptació als impactes del canvi climàtic en les polítiques sectorials.

27 de novembre de 2015